

ΠΩΣ Ο ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ ΑΠΗΛΕΥΘΕΡΩΣΕ ΚΑΤΑ ΤΟ 1913 ΤΗΝ ΘΡΑΚΗΝ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟΥ

80Ν

ΤΙ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Τὸ ἑλληνικὸν στρατηγεῖον ἦτο ἀναμφισβήτητον ὅτι διετέλει ὑπὸ τὴν ἐπιτροπὴν τῆς Γερμανίας, ἵνα μὴ εἰπῶ ὅτι παρ' αὐτῆς ἐνεπνέετο καὶ κατευθύνετο. Ἡ Γερμανία ὤθει διαρκῶς αὐτὸ κατὰ τῶν Σέρβων καὶ τῆς Σερβίας κατὰ τὸν πρῶτον βαλκανικὸν πόλεμον. Ἡ Γερμανία εἶχεν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς τὴν Βουλγαρίαν. Διὰ τοῦτο κατὰ τὸν πρῶτον βαλκανικὸν πόλεμον τὸ στρατηγεῖον ἀντί μετὰ τὴν μάχην τῶν Γιαννιτσῶν νὰ τραπῆ πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην, τρέπεται πρὸς τὸ Μοναστήριον, ὅπως μὴ τοῦτο καταληφθῆ ὑπὸ τῶν Σέρβων καὶ ὁ Βενιζέλος, ὡς ἐδήλωσε εἰς τὴν Βουλῆν, ἀπαντῶν εἰς τὸν Δ. Ράλλην, τοῦ «ἀπηγόρευσε», αὐτὴ εἶνε ἡ λέξις τοῦ τηλεγραφήματος, νὰ βαδίσῃ πρὸς τὸ Μοναστήριον καὶ πρὸς τούτοις ἐστειλε τὸν βασιλέα Γεώργιον, εἰς Κοζάνην, τὴν 14ην Ὀκτωβρίου 1912, ὅπως πείσῃ τὸν εἰς τὰ κελεύσματα τοῦ γερμανοφίλου στρατηγεῖου ὑπὸ τὴν ἀπὸ τὴν νὰ τραπῆ πρὸς κατάληψιν τῆς Θεσσαλονίκης.

Εἶνε ἀποβεδειγμένον ὅτι τὸ ἐπιτελεῖον δὲν εἶχε οὐδὲ κἄν μελετήσει τὸν ἐνδεχόμενον τῆς προελάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐκ Κοζάνης εἰς Μοναστήριον. Γερμανόφιλον ὡς ἦτο δὲν ἠδύνατο ποτὲ νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ Θεσσαλονίκη θὰ περιήρχετο εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀφοῦ ταύτην διεξεδίκε ἡ Αὐστρία, σύμμαχος τῆς Γερμανίας. Τοῦ ἐπιτελείου τούτου ὁ Κωνσταντῖνος, ὑστερον ὡς βασιλεὺς, ἔπεσε θύμα παρασυρθεὶς πρὸς τὴν Γερμανίαν.

Τὸ στρατηγεῖον κατὰ τὸν δευτέρου βαλκανικὸν πόλεμον τὴν αὐτὴν ἠκολούθησε γερμανόφιλον πολιτικῆν. Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἠθέλησε νὰ φράξῃ τὴν πρὸς τὸ Αἰγαῖον καθόδον τῶν Βουλγάρων. Αὐτὸ δεικνύεται ἐκ τῶν δημοσιευμένων εἰς τὴν παροῦσαν μελέτην διαταγῶν τοῦ στρατηγεῖου. Διαρκῶς τὸ στρατηγεῖον ὤθει τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν πρὸς τὰ μέρη τὰ παρὰ τῶν Σέρβων διεκδικούμενα. Ἡ Γερμανία δὲν ἠθέλε νὰ εἶνε ἡ Βουλγαρία δύναμις μὴ ὑπολογίσιμος, ἠθέλεν ταύτην ἰσχυρὰν ὅπως ἐν ἀνάγκῃ δι' αὐτῆς κρατῆσθαι καθόδον τῆς Ρουμανίας. Ἡ Γερμανία εἶχε χαράξει πολὺ πρὸ τῶν βαλκανικῶν πολέμων τὴν μέλλουσαν πολιτικὴν τῆς ἐν περιπτώσει εὐρωπαϊκοῦ πολέμου καὶ τὸ σχέδιόν της τοῦτο ἦτο δυνατόν νὰ τῆς τὸ ἀνατολίτιον ἢ Ἑλλάδος τῆς ὁποίας βασιλεὺς ἦτο αὐτὸς ὁ γαμβρὸς τοῦ Κάιζερ.

Εἶνε γνωστὸν ἐκ τῶν ἐπισημῶν

ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Γερμανίας, δημοσιευθέντα ἤδη, ὅτι ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὅτε ἀπέστειλε τὸν Γ. Θεοτόκην, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς τοῦ βασιλέως Γεωργίου, εἰς Βερολίνον ὅπως τυπικῶς ἀναγγεῖλῃ τὴν ἀνάρρησίν του εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος, ἐπρότεινεν εἰς τὸν Κάιζερ καὶ συμμαχίαν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Γερμανίας. Ἀπορῶ μάλιστα πῶς μέχρι τοῦδε τὰ ἐγγράφα ταῦτα ὑπὸ οὐδεμίας ἑλληνικῆς ἐφημερίδος ἢ ιστοριογράφου δὲν ἔχουν δημοσιευθῆ χάριν τῆς ἱστορίας τοῦλάχιστον. Ὁ Γ. Παπαντωνιάκης εἶχε μεταφράσει τὰ ἐγγράφα ταῦτα καὶ ἔκαμε καὶ δι-ἀλεξιν ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ παραδόξως οὐδὲν περὶ αὐτῶν ἀναφέρεται, οὐδὲ εἰς τὴν δι' ἐπιστολῶν γνωστὴν μονομαχίαν Βενιζέλου — Μεταξά, τὴν εἰς ἴδιον τεύχος, ὅχι δὲ μῶς καὶ διὰ τὸ κοινόν, οὐδὲ τοὺς ιστοριογράφους, ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐφημερίδος «Καθημερινή».

Τὸ ἑλληνικὸν στρατηγεῖον ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἠθέλε, ὑπῆκον εἰς συστάσεις ἢ πιέσεις τῆς Γερμανίας ἢ καὶ ὑποδείξεις ἱεροκρυφίως ὑποβαλλομένας, ὡς γνωρίζουν νὰ ὑποβάλλουν ταύτας αἱ ξένη προπαγάνδα, τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος κατάληψιν τῆς Δυτικῆς Θράκης ἐπὶ ζημίᾳ τῆς Βουλγαρίας,

ΔΙΑΤΙ Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΥΠΕ- ΧΩΡΗΣΕ

Κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν ὄρων τῆς συνθήκης τῆς εἰρήνης ἐν Βουκουρεστίῳ οἱ ἠττημένοι Βούλγαροι ἐπρότεινον γραμμὴν ἀρχομένην ἀπὸ τὸν κόλπον τοῦ Ὀρφανοῦ καὶ διεθνομένην πρὸς βορρᾶν, εἰς τρόπον ὅστε ὀλόκληρος ἡ Ἀνατολικὴ Μακεδονία περιήρχετο εἰς τὴν Βουλγαρίαν. Οἱ Βούλγαροι ἐζήτησαν νὰ κρατήσουν ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέραν ἑκτασὶν παραλίαν εἰς τὸ Αἰγαῖον καὶ ἓνα τοῦλάχιστον σημαντικὸν λιμῆνα. Ἡ ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία, ὑπὸ τὸν Βενιζέλον, ἐζήτησε μεθόριον ὀλίγα χιλιόμετρα δυτικῶς τοῦ Δεδεαγάτς, τὴν γραμμὴν Μάκρης. Οὕτω τὸ Δεδεαγάτς, τὸ καταληφθὲν ὑπὸ τοῦ ναυάρχου Κουντουριώτη καὶ τῶν πεζοναυτῶν παρεδίδοτο καὶ πάλιν εἰς τὴν Βουλγαρίαν. Ἐκατοσ τῶν ἀντιπάλων διεξεδίκε τὴν Καβάλλον.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο Βενιζέλος εξήγησεν εκ Βουκουρεστίου από τον βασιλέα Κωνσταντίνον την συνδρομήν του αυτοκράτορος της Γερμανίας διά να σώση την Καβάλλαν. Διείδεν ο Βενιζέλος ότι και η Καβάλλα έχανετο διά την Ελλάδα, άνευ συνεννοήσεως της Γερμανίας. Η βασίλισσα της Ελλάδος Σοφία, διά του από 18 Ιουλίου 1913 τηλεγραφηματός της ζητεί την μεσολαβήσιν του αδελφού της, αυτοκράτορος της Γερμανίας, διά την Καβάλλαν. Κατόπιν τούτου ο αυτοκράτωρ της Γερμανίας έπληρωσεν εις τον βασιλέα της Ρουμανίας όπως βοηθήσῃ την Ελλάδα δια την Καβάλλαν.

Κατ' έντολήν του ναυάρχου Κουντουριώτη, ελθόντος εις οριστικά συνεννοήσεις μετά της Τουρκίας, ο Γενικός Διοικητής Θράκης Τυπάλδος υπέκρινε τους Έλληνας των διαφόρων χωριών της Δυτικής Θράκης να συντάξουν άναφοράς και να επιδώσουν ταύτας προς τους έν Άδριανουπόλει προξένους των Μεγάλων Δυνάμεων και διά των οποίων ο Έλληνικός έγγχώριος πληθυσμός διεδήλωσεν την απόφασιν αυτού να επανέλθῃ υπό την κυριαρχίαν μάλλον της Τουρκίας παρά της Βουλγαρίας, αφού δέν ήτο δυνατόν να προστατευθῆ εις την Ελλάδα.

Η άναφορά των Έλλήνων κατοίκων Σουφλίου είχαν ως εξής:

Προς τον Εξοχότατον Γενικόν Πρόξενον της... έν Άδριανουπόλει.

Εξοχότατε, Ο Έλληνικός λαός της πόλεως Σουφλίου και των περίε κωμοπόλεων και χωριών Κιουσλίου, Κορυμφωλιάς, Σαλιτικού, Δαδιάς, Δουγατζή και Μούδρας, πληροφορηθείς ότι κατ' αυτάς συζητείται έν τῷ εὐρωπαϊκῷ Ἀρείῳ Πάγῳ τό πολιτικόν μέλλον της Θράκης και πρόκειται να εξαρτηθῆ εκ της ψήφου και των αποφάσεων των Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων ή πύχη των κατοίκων της, διά των ὧν αὐτῶν ἐκλεγέντων αντιπροσώπων του, σκευδόντων σήμερον εις κοινήν συνεδρίασιν

Διαμαρτύρεται

Κατά πάσης τυχόν απόπειρας προς επαναφοράν εις την Θράκην της ασιχίστης Βουλγαρικής διοικήσεως, ήτις κατά τό διαρρηθῶσαν έννεάμημον διάστημα της Βουλγαρικής κατοχῆς εφωσάθη προσβάλλευστα καιριώτατα εις τά οὐσιωδέστατα σημεία και κηλιδόνουσα τον ανθρώπινον πολιτισμόν διά του αίματος αἰῶνων πολιτῶν και γυναικοπαίδων, διά των θηρωδιῶν και της ἀτιμητικής πολιτείας της.

Διαμαρτύρεται διά πάσαν τυχόν εις την Θράκην επάνοδον των Βουλγάρων, οίτινες διά των βασιλισμῶν, των ἀτιμώσεων, των σφαγῶν, ἐμπρησμῶν και λεηλασιῶν κατεργάζονται την τῶσδε ἀκμάζουσαν και ἀνθηρὰν Θράκην, ἀφῆκαν ανεξάλειπτα ίχνη των και κούργων ένστικτων και τὰς πρωτοφανείς έν τῇ Ιστορίᾳ των ἀνθρωπίνων πράξεων θηρωδίας των και ἐγκατέλιπον πανταχοῦ κατά τῆς φρικαλέας διάβασιν των αίματων και ἐρείπια, μη σεβασθέντες οὐδέ κα γυναικοπαίδια.

Ἀλλοί: Ἀπεριφράστως και κατ' αληγορηματικῶς, ότι κατά πάσῃ καθόδου των Βουλγάρων θέλει ἀντιτάξει ἐφρωμένην και ένσπλον ἀντίστασιν πάση δυνάμει και πάση θυσίᾳ υπερασπιζόμενος, κατά κτήθηκον ἔθνικόν και ἀνθρώπινον, την πάτριον ἔστιαν και την υπό των Βουλγάρων ἀπειλουμένην ζῶην και τιμήν των κατοίκων και ότι έχει ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν, έν περιπτώσει ἐπίδρομης τῶν βουλγαρικῶν ὀρδῶν, να μετατρέψῃ ὅλα τὰ ένταῦθα Ἑλληνικά χωρία και τό Σουφλίον εις ἐρείπια και στάκην, και ζητεῖ ὅπως λαμβανόμενων ὑπ' ὄψιν, συμφώνως προς τό στοιχειώδες ἀνθρώπινον δικαίον, των αίσθημάτων και πολιτικῶν πόθων του, ἀνατεθῆ και πάλιν υπό των Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων ή διοικήσεις και ή πολιτική τύχη της Θράκης εις την Ὀθωμανικὴν Κυβέρνησιν, ήτις ἐπὶ πέντε αἰῶνας ἐσεβάσθη τον ἔθνισμόν, τὰς παραδόσεις, την θρησκείαν και την γλώσσαν των κατοίκων της.

Ἐν Σουφλίῳ τῇ 30 Ἰουλίου 1913.

Οι ἀντιπρόσωποι της πόλεως Σουφλίου

Ἡ Ἑλλάς καταλαβούσα την Δυτικήν Θράκην οὐδέν οὔτε ὑπὲρ αὐτῆς, οὔτε ὑπὲρ της Θράκης έν Βουκουρεστίῳ κατόρθωσεν. Ἀπλῶς ἀπέθε χοροφύλαξ της Βουλγαρίας προς προστασίαν των ἐπὶ της Θράκης δικαιομάτων της, ὅπο της στιγμής ἀπὸ της ὁποίας αὐτῆ ἐδίδετο εις την Βουλγαρίαν. Ἡ Τουρκία διετέλει εις ἐμπόλεμον, κηρύχασα εκ δευτέρου τῇ 29 Ἰουνίου τον πόλεμον, κατά της Βουλγαρίας, κατὰστικα διότι ἤρνεϊτο να δεχθῆ την συνομολογήσιν μετ' αὐτῆς εἰρήνης άνευ της Ἀδριανουπόλεως, την ὁποίαν οἱ Βούλγαροι ἤρνούνη να παραχωρήσουν εις την Τουρκίαν, αφού είχαν καταλάβει αὐτήν κατόπι πολλῶν θυσιῶν διά του πρώτου Βαλκανικοῦ κατά της Τουρκίας πολέμου.

100N Κουντουριώτης ὑπὲρ Θράκης.

12 Σεπτεμβρίου 1913

Ο ναύαρχος Κουντουριώτης ή σθένῃ πόνον ψυχῆς να παραδώσῃ την πατ' αὐτοῦ κατεληφθεϊσαν Δυτικήν Θράκην διά την ὁποίαν πρώτος αὐτός ἐδημιούργησε ζήτημα ἔθνικόν εις τοὺς Βουλγάρους. Κατέβαλε δὲ προσπάθειαν ὅπως δώσῃ αὐτήν εις την Τουρκίαν.

Τὴν 31 Ἰουλίου 1913 ἀπέστειλεν ὁ ναύαρχος Κουντουριώτης προς τον Γεν. Διοικητήν της Θράκης ἀντιπλοίαρχον Τυπάλδον ἐπιστολήν, διά της ὁποίας ἐκαίετο να συνηγορηθῆ με τοὺς Τούρκους διά να προχωρήσουν προς την Κομοματζήσαν, καταλαμβάνοντας και τό Φεράριον.

Τὰ σέβδια του ναυάρχου ἐπιτηγόνησαν. Οἱ Τούκοι κινούνται προς κατάληψιν της Θράκης. Τὴν 2 Ἀυγούστου 1913 ὁ πρόδρομος Φερατζήκ ἀπέστειλε προς τον Τυπάλδον γαλλιστὶ τηλεγράφημα, διά του ὁποίου τοῦ ἀνγγέλει, ότι δύο Τούκοι ἀξιωματικοὶ προσεγγόμενοι ἀπὸ τὸ Σουφλί και τον Αἶνον, τοῦ ἀνέφερον ότι ἔλαβον διαταγήν να καταλάβουν τὰς Φεράς.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν 2 Ἀυγούστου 1913, ὁ Τυπάλδος ἔλαβεν ἐξ Αἶνου παρά του Τούρκου διοικητοῦ Ἀλῆ Βασσῆ, εἰδήσιν ότι διετάχθη να ἐπανέλθῃ εις τὰς θέσεις του και να κινή προχωρήσῃ προς κατάληψιν των ὑπὸ των Ἑλλήνων κατοκίων ἐδαφῶν της Θράκης.

Τὴν ἰσῆ ἡμέραν εἰδοποίησεν τοῦ Ἀλῆ Βασσῆ ὁ Τυπάλδος ὄνείσεσς προς την διοικητήν του στόλου ναύαρχον Κουντουριώτην.

Τὴν 6 Ἀυγούστου ὁ ναύαρχος μετέδιδε εις τον Τυπάλδον διαταγήν του Βασιλέως ὅπως την Σην Αὐγούστου τὰ ἐπὶ της Θράκης ἑλληνικά κτήματα στασῶν και ναυτικῶν ἀποποθηῶν ἐκείθεν και συγγρόνως τοῦ δίδει εἰδήσιν ὅπως εἰδοποίησῃ τοὺς Τούκους να ἐπανακαταλάβουν την Θράκην, ὅπως μὴ περιέλθῃ αὐτῆ εις τὸν Βουλγάρους.

Οἱ Τούκοι εἰδοποιηθέντες, ἔσπευσαν να διέλθουν τον Ἐβρον και να προχωρήσουν προς κατάληψιν του Δεδεαγατς και ολοκλήρου της Θράκης.

Τὴν 9 Ἀυγούστου, κατόπι ἐνέγκει διαμαρτυρίας της Βουλγαρίας και κήσεων προς την Ελλάδα, ὅπως παραδώσῃ την Θράκην εις την Βουλγαρίαν, προσυλάσσουσα αὐτήν ἀπὸ της κατάληψης ὑπὸ της Τουρκίας, ἐστάλη ἐκ Θεσσαλονίκης εις τον Τυπάλδον τηλεγράφημα τοῦ ἐπιταλέργου Β. Δούσιου, διά του ὁποίου διετάσσοντο τὰ ὄντηματα να ἀποδιδῶσθον, πάλιν εις Δεδεαγατς και να καταλάβουν την πόλιν, γινώσκας να ἐλθουν εις ἐπαφήν με τοὺς Τούκους, διετάσσοντο δὲ ἐπίσης ὁ εὐρωπαϊκὸς διοικητῆς Δεδεαγατς να πύσῃ πάντα ἐπικοινωνίαν με τοὺς Τούκους και ἐν σεραπτώσει προσελάσσει αὐτῶν να τοὺς δηλώσῃ ότι ἔχει διαταγὰς να τοὺς ἀπομακρύνῃ.

Ο Τυπάλδος ἀνίγγειλε εις τον ναύαρχον ότι δέν δύναται να ἐκτελέσῃ τὰς νέας διαταγὰς, διότι ἔχει ἐκτεθῆ προς τοὺς Τούκους ἀξιωματικούς και ἐζήτησε την ἀντικατάστασιν του.

Τὸ μεσονύκτιον της ἐπομένης 10 Ἀυγούστου ἐστάλη ἐκ Θεσσαλονίκης παρά του συνταγματάρχου ἀρχηγῶ των ματόπισθεν Μεσσαλά προς τον ἀντιπλοίαρχον Τυπάλδον τό κάτωθι ἐπίσημον τηλεγράφημα:

Ἐπαναλαμβάνομεν διαταγήν Α. Μ. Βασιλέως να μὴ ἀναγνωσῶσσι ἔνν δέν παρουσιασθῆ τακτικὸς βουλγαρικὸς στρατός και ἂν δέν συνταγῇ σκετικὸν ποιντοκόλλον παραδόσεως, στέπ. Ἐπίσης αἱ φρουραὶ να μὴ ἀναγνωσῶσσι, παρά καὶ ἂν σκεπτόσσι. Κατά πληροφορίας ἐδείσαν ἡμῶν δέν φαίνεται πιθανόν ότι 5 βουλγαρικὸς στρατός δὲ παρουσιασθῆ πρό της 16 Ἀυγούστου.

Μεσσαλάς. Ἡ Δυτική Θράκη διά της βοτῆρον συνθήκης μετὰ Βουλγαρίας και Τουρκίας τῇ 29 Σεπτεμβρίου 1913, τῆς Κοινῆς πόλεως, περιελάθη εις την Βουλγαρίαν πάλιν τῇ ὑποσσημαίει της Ρουμανίας, ἐκτός της Ἀδριανουπόλεως.

ΠΟΣ Ο ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΕΣΕ ΚΑΤΑ ΤΟ 1913 ΤΗΝ ΘΡΑΚΗΝ

THE REC

10 Σεπτεμβρίου 1913

100N Κουντουριώτης ὑπὲρ Θράκης.

12 Σεπτεμβρίου 1913

THRA